

EUROOPA PARLAMENT

2004



2009

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

2005/2244(INI)

5.5.2006

ARVAMUS

Esitaja: naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Saaja: arengukomisjon

Areng ja ränne
(2005/2244(INI))

Arvamuse koostaja: Feleknaš Uca

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon palub vastutaval arengukomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- võttes arvesse ÜRO 2004. aasta maailmauuringut naiste rolli kohta: naised ja rahvusvaheline ränne;
 - võttes arvesse nõukogu 22. detsembri 1998. aasta määrust (EÜ) nr 2836/98 soolise võrdõiguslikkuse küsimuste arengukoostöösse integreerimise kohta;
 - võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni soovitus 151 võõrtöötajate kohta,
- A. arvestades, et naised moodustavad 51% kõigist arenenud riikide ja 46% arengumaade ümberasujatest¹;
- B. arvestades, et ränne võib anda naistele võimaluse parandada oma elu, toetada kojujäänuid ning eemalduda ahistavatest sotsiaalsetest suhetest;
- C. arvestades, et naised on sageli sunnitud ümber asuma selliste probleemide tõttu, nagu sundabielu, vaesus või relvakonfliktid;
- D. arvestades, et naissoost ümberasujad on vähem kaitstud seksuaalse eksploateerimise, diskrimineerimise, tööalase eksploateerimise ja „vaimse potentsiaali raiskamise”, vägivalda ja terviseohtude, sotsiaalse isoleerituse ja inimkaubanduse eest;
- E. arvestades, et praegu viibib ELis arvestatav hulk ebaseaduslikke ümberasujaid, mis suurendab tööalase ärakasutamise ohtu, samuti seksuaalse ärakasutamise ohtu, millega nad võivad kokku puutuda;
- F. palub liikmesriikidel edendada võimalusi naissoost võõrtöötajate sotsiaal-poliitilise, majandusliku ja psühholoogilise osaluse suurendamiseks, eriti nende perekondade suhtes, ning vastuvõtjariigiga edukaks integreerumiseks vajalike teadmiste omandamiseks ning naissoost võõrtöötajate õiguste, positsiooni ja rolli tagamiseks, tugevdades samal ajal sooküsimustega tegelevate valitsusväliste organisatsioonide ning naissoost ümberasujate võrgustike rolli,
1. palub liikmesriikidel tagada, et õigusliku seisundi valdaja abikaasale ja lastele antaks pärast perekonna taasühendamise taotluse rahuldamist iseseisev staatus ja töölooba, et tagada nende õiguste täielik kaitse ja hõlbustada sotsiaalset integreerumist;
 2. palub liikmesriikidel töötada välja sooküsimusi arvestavat poliitikat ning naissoost ümberasujate töö-, elu- ja sotsiaalsete tingimuste parandamise kavasid, parandada naissoost ümberasujate juurdepääsu haridusele, tervishoiuteenustele, keelekoolitusele ja kutseõppele ning kaasata ümberasujate naisorganisatsioone nende valdkondade poliitika väljatöötamisse, kohaldamisesse ja hindamisse;

¹ ILO: Naissoost võõrtöötajate diskrimineerimise, eksploateerimise ja kuritarvitamise vältimine: teatmik – 1. voldik: miks keskenduda rahvusvahelistele naistöötajatele. Genf, 2003, ILO, lk 9.

3. palub liikmesriikidel ja Euroopa Liidul võtta meetmeid „vaimse potentsiaali raiskamise” vastu, näiteks diplomite tunnustamise abil;
4. palub liikmesriikidel tagada mittediskrimineerimise põhimõtte rakendamist naissoost ümberasujate juurdepääsule ühenduse tööturule ja sellel osalemisele ning tagada nende sotsiaalsete ja majanduslike põhiõiguste kaitse, eriti palkade võrdsuse osas;
5. rõhutab eriti vajadust võimaldada naissoost ebaseaduslikele ümberasujatele juurdepääs meditsiiniteenustele ja juriidilisele ning psühholoogilisele toetusele, eriti sooküsimuste ning naissoost ümberasujate võrgustikega tegelevate VVOde vahendusel;
6. palub liikmesriikidel pöörata erilist tähelepanu naissoost ümberasujate lastele, et võimaldada neile suuremat kaitset ja lihtsustada nende juurdepääsu tervishoiuteenustele ja haridusele;
7. julgustab komisjoni ja liikmesriike võtma rändevoogude reguleerimist ja diplomite tunnustamist soodustavaid meetmeid, eelkõige eesmärgiga võimaldada mees- ja naissoost võõrtöötajatel reinvesteerida omandatud teadmisi ja oskusi oma päritoluriigis;
8. palub komisjonil algatada dialoog päritoluriikidega ja kutsuda neid keelustama inimõigustega vastuolus olevaid tavasid nagu naiste genitaalide vigastamine, sundabielud, polügaamia ja vastastikuse nõusolekuta lahutused;
9. rõhutab eriti vajadust parandada naiste haridust ja koolitust nende päritoluriigis ja lihtsustada ringrännet, et vähendada „vaimse potentsiaali raiskamise” negatiivseid tagajärgi ja soodustada päritoluriikide arengut;
10. avaldab kahetsust, et inimkaubanduse ja rände vahelist seost ei tunnustata piisavalt; märgib, et paljud inimkaubanduse ohvritest naised ei pääse juurde juriidilisele ega sotsiaalsele kaitsele; palub komisjonil ja liikmesriikidel seada inimkaubandusevastaste strateegiate põhieesmärkideks ennetamise ja ohvrite kaitse; palub liikmesriikidel anda nendele naistele pikaajalise elaniku staatus;
11. palub komisjonil viia läbi kolmandate riikide arenguabi kulutuste ja programmide kvantitatiivne ja kvalitatiivne hindamine ning teha saadud tulemuste põhjal kokkuvõtte, et parandada naiste seisundit ümberasujate päritoluriikides;
12. palub liikmesriike võtta rohkem arvesse konflikti tagajärjel ümberasustamise mõju naissoost ümberasunute sotsiaalsele, psüühilisele ja psühholoogilisele seisundile, kusjuures neil on oma ebakindla seisundi tõttu suurem oht saada vägivalla ohvriteks;
13. palub liikmesriikidel ja Euroopa Liidul tagada, et vägivalla ohvriks langenud naissoost ümberasujad on oma õigustest täielikult teadlikud, omavad tegelikku juurdepääsu õigusabile ja on võimelised omandama iseseisvat õiguslikku seisundit, elamis- ja tööluba;
14. palub komisjonil ja nõukogul kohalike esinduste ja saatkondade vahendusel süstemaatiliselt teavitada neid naisi, kes soovivad ELi rännata, seadusliku rändega seotud tingimustest, nende õigustest ja kohustustest ja Euroopa ühiskondades kehtivatest põhimõtetest ja põhiväärtustest;

15. nõuab, et mälestataks sissereändajaid, kes surevad, üritades jõuda Euroopa Liidu rannikule – nagu näiteks ligikaudu 1500 Sahara-tagusest Aafrikast pärit ümberasujat, kelle seas leidis naine ja lapsi, kes jäid Kanaari saarte lähedal meres kadunuks rohkem kui 45 päevaks; palub komisjonil veel kord tungivalt määratleda ja ellu viia strateegia teatavate Euroopa Liidu piirkondade toetamiseks, mis kannatavad tugeva ümberasujate surve all ja mis vajavad laiahaardelisi meetmeid selle probleemi lahendamiseks;
16. palub seetõttu liikmesriikidel välja töötada arengupoliitika ja arengualaseid eriprogramme, mille eesmärk on tagada arsti-, sotsiaal- ja psühholoogilise abi andmine konflikti tagajärjel ümberasustatud naistele ning teistele naissoost ümberasunutele, kes kannatavad ümberasustamisest tulenevate vaimsete, füüsiliste ja sotsiaalsete tagajärgede tõttu;
17. rõhutab heade tavade vahetamise olulisust nii liikmesriikide vahel kui ka kolmandate riikidega, eriti arengumaadega;
18. avaldab rahulolematust, et komisjon ei ole oma teatistes „Ränne ja areng: mõned konkreetset suunised” võtnud piisavalt arvesse sooküsimusi; teeb ettepaneku luua alaline ja kõrgetasemeline institutsioonidevaheline tööühm, mis tegeleks Euroopa sissereändepoliitika arengu jälgimisega sooküsimuste osas, et töötada välja sooküsimustele avaldatava mõju hindamise vahendid, mida rakendatakse enne igasuguste meetmete võtmist sissereändepoliitika valdkonnas;
19. palub nõukogul ja komisjonil võtta vastu ELi suunised ning määrata kindlaks konkreetset ja sooküsimusi puudutavad eesmärgid ja nende täitmise indikaatorid sissereändepoliitika osas, mis puudutavad muuhulgas teadlikkuse suurendamist riiklikul tasandil, sooküsimuste integreerimist sissereändepoliitikasse ja poliitika regulaarset ja sooküsimustest lähtuvat hindamist;
20. palub nõukogul, komisjonil ja liikmesriikidel töötada välja õiguslik raamistik, mis tagaks naissoost ümberasujatele õiguse omada isiklikku passi ja elamisluba ning võimaldades nende dokumentide äravõtmise korral kriminaalvastutuse kohaldamist võtja suhtes;
21. palub komisjonil ja liikmesriikidel elavdada dialoogi naissoost ümberasujate päritoluriikidega, et kaitsta naiste õiguseid ja soolist võrdõiguslikkust ning võidelda naiste vaesuse ja majandusliku sõltuvusega;
22. nõuab tungivalt rahvusvaheliselt üldsuselt jõupingutuste tugevdamist, et saavutada aastatuhande arengueesmärgid vaesuse vähendamise, naistele võimaluse andmise ja soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas, pöörates erilist tähelepanu tüdrukute haridusele, emade tervise parandamisele ja naiste osalemisele poliitilises elus.

MENETLUS

Pealkiri	Areng ja ränne		
Menetluse number	2005/2244(INI)		
Vastutav komisjon	DEVE		
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	FEMM 15.12.2005		
Tõhustatud koostöö – istungil teada andmise kuupäev			
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Feleknas Uca 28.11.2005		
Endine arvamuse koostaja			
Arutamine parlamendikomisjonis	21.3.2006	25.4.2006	3.5.2006
Vastuvõtmise kuupäev	3.5.2006		
Lõpphääletuse tulemused	+: -: 0:	21 4 1	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Edit Bauer, Hiltrud Breyer, Maria Carlshamre, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Lissy Gröner, Zita Gurmai, María Esther Herranz García, Piia-Noora Kauppi, Urszula Krupa, Pia Elda Locatelli, Astrid Lulling, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Marie-Line Reynaud, Teresa Riera Madurell, Amalia Sartori, Eva-Britt Svensson, Anna Záborská		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige / asendusliikmed	Katerina Batzeli, Iratxe García Pérez, Mary Honeyball, Christa Kläß, Heide Rühle, Feleknas Uca, Marta Vincenzi		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige / asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)			
Märkused (andmed on kättesaadavad ainult ühes keeles)	...		